

Talousvaliokunnan mietintö 11/1997 vp

Hallituksen esitys laiksi eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan ehdoista

Johdanto

Vireilletulo

Eduskunta on 14 päivänä toukokuuta 1997 lähettänyt talousvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan ehdoista.

Asiantuntijat

Esityksen johdosta valiokunnassa ovat olleet kuultavina lainsäädäntöneuvos Marjut Jokela oikeusministeriöstä, lakimies Sinikka Koskela Suomen Arvopaperikeskus Oy:stä, ja varatuomari Timo Lappi Suomen Pankkiyhdistyksestä.

Lisäksi valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon Helsingin Arvopaperipörssi Oy:ltä.

Hallituksen esitys

Ehdotettua lakia sovelletaan arvopaperi-, johdannais- ja valuuttakauppaan sekä arvopapereihin perustuviin maksuihin. Laissa säädetään nettoutuksesta, jossa vastakkaiset velvoitteet kuitataan. Tarkoituksena on varmistaa se, että selvitys voidaan toteuttaa sopimuksen mukaisesti myös maksukyvyttömyystilanteissa.

Nettoutuksessa kahden tai useamman sopijapuolen vastakkaiset maksu- tai toimitusvelvoitteet yhdistetään eräntymispäivän mukaan yhdeksi maksuvelvoitteeksi tai samanlaisen sijoituskohteen toimitusvelvoitteeksi. Nettoutuksessa kaikki sopijapuolen väliset maksu- ja toimitusvelvoitteet eräntyvät tai voidaan eräännyttää ja yhdistää sovitulla tavalla, jos yhtä sopijapuolta vastaan aloitetaan maksukyvyttömyysmenettely.

Yleisenä nettoutuksen sitovuuden edellytyksenä on se, että nettoutusta koskeva ehto on arvopaperi-, johdannais- ja valuuttakaupassa tavallinen.

Ehdotetussa laissa on säännökset nettoutuksen sitovuudesta ja vakuuksien asemasta sopija-

puolen konkurssissa ja muissa maksukyvyttömyystilanteissa. Ennen konkurssin alkamista syntyneet velvoitteet saadaan nettouttaa konkurssin estämättä, ja nettoutus sitoo konkurssipesää ja konkurssivelkojia. Konkurssissa sitoo myös ehto, jonka mukaan kaikki keskeneräiset suoritukset välittömästi eräännytetään konkurssin johdosta.

Yrityksen saneerauksesta annetun lain mukainen maksukielto, perintäkielto tai väliaikainen kielto eivät estä nettoutusta.

Luottolaitoksen maksukyvyttömyysmenettelyssä velvoitteet, jotka ovat syntyneet ennen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamista, voidaan nettouttaa luottolaitoksia koskevan lainsäädännön estämättä.

Selvitysyhteisössä saadaan nettouttaa ne velvoitteet, jotka on selvitysyhteisön sääntöjen mukaan ilmoitettu selvitettäväksi ennen kuin selvitysyhteisö on saanut tiedon maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta.

Esityksen keskeinen tavoite on poistaa nettoutukseen ja selvitystä varten annettuihin vakuuksiin liittyvä oikeudellinen epävarmuus arvopaperi-, johdannais- ja valuuttakaupassa.

Nettoutuksella voidaan alentaa arvopaperi-, johdannais- ja valuuttakaupan selvityskustannuksia sekä kauppoihin sitoutuvia pääomia ja vakuuksia.

Ehdotettu laki mahdollistaa sen, että luottolaitokset voivat hyödyntää vakavaraisuusdirektiivin vakavaraisuuslaskentaa koskevia säännöksiä. Luottolaitosten vakavaraisuuslaskennassa voidaan ottaa huomioon johdannaissitoumuksista niiden nettomäärät.

Päätösehdotus

Valiokunnalla ei ole huomautettavaa lakiehdotuksen johdosta. Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1997

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Tuulikki Hä-
mäläinen /sd, varapuheenjohtaja Seppo Kääriäi-
nen /kesk, jäsenet Arto Bryggare /sd, Paula Kok-
konen /kok, Martti Korhonen /vas, Riitta Kor-

honen /kok, Pekka Kuosmanen /kok, Leena
Luhtanen /sd, Erkki Partanen /sd, Ola Rosen-
dahl /r, Matti Ryhänen /kesk, Juhani Sjöblom
/kok, Sakari Smeds /skl, Osmo Soininvaara /vihr
ja Janne Viitamies /sd.
